

โฉมใหม่งานวิจัยของ ศวปก.?

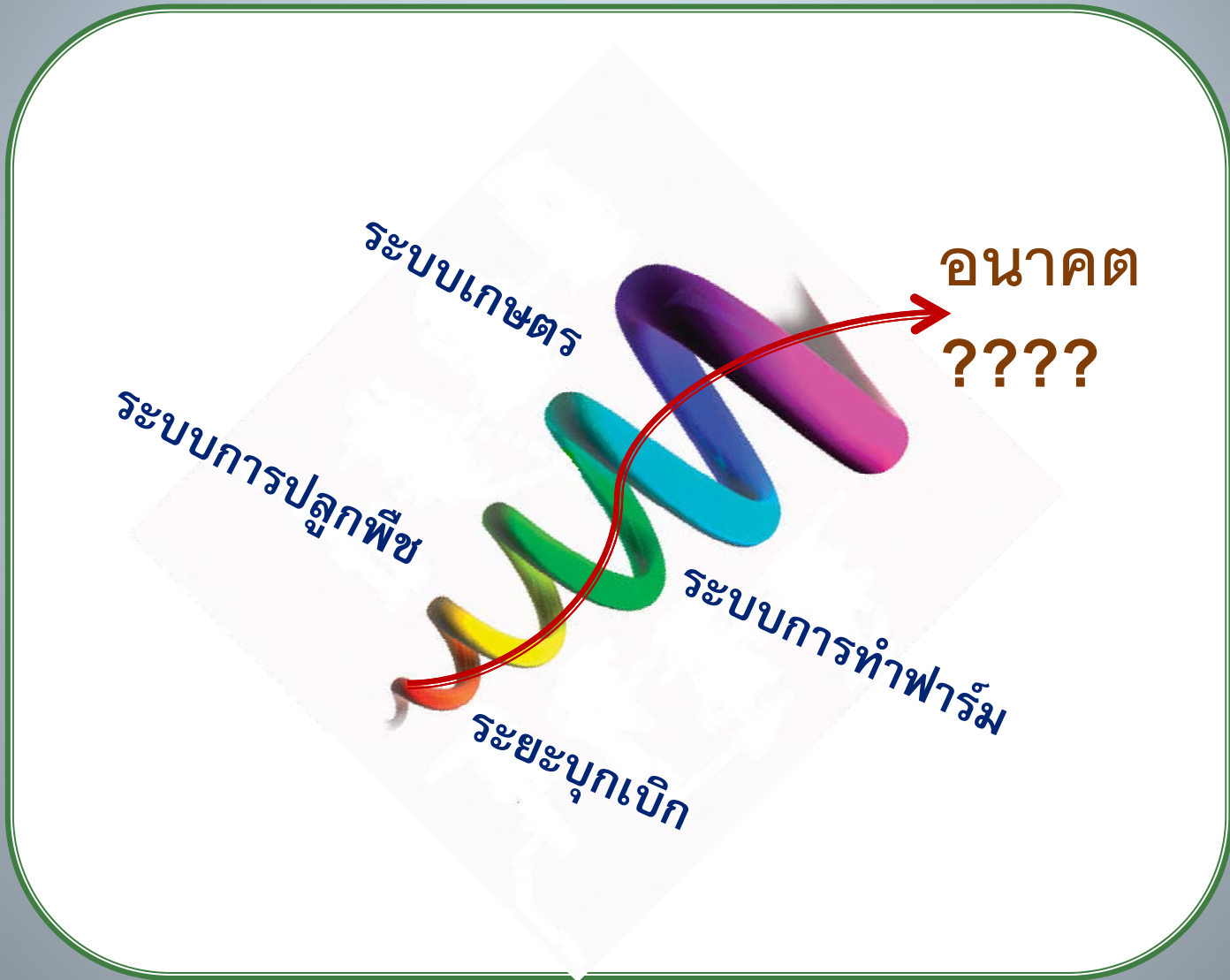
เมธี เอกะสิงห์

เอกสารประกอบการประชุมระดมความคิดเห็นเรื่อง

“มหาวิทยาลัยนอกระบบ:โฉมใหม่ของ ศวปก.?”

วันที่ 28 มกราคม 2552

พัฒนาการของ ศวพก.

ยุคสมัย	ประเด็นการวิจัย	เครื่องมือวิจัย
บุกเบิก	<ul style="list-style-type: none"> ● สร้างสถานีวิจัย ● พื้นฐานการปลูกพืช และการปรับปรุงพันธุ์พืช และดิน 	<ul style="list-style-type: none"> ● แปลงทดลอง ● สถิติการวางแผนทดลอง
ระบบการปลูกพืช	<ul style="list-style-type: none"> ● ทดสอบระบบการปลูกพืชที่เหมาะสม <ul style="list-style-type: none"> - ในสถานีทดลองและไร่นาเกษตรกร - การจัดระบบพืชที่เหมาะสมเชิงเศรษฐกิจ 	<ul style="list-style-type: none"> ● สถิติการวางแผนทดลอง ● การสำรวจเชิงเศรษฐกิจสังคม ● แบบจำลองเชิงเส้น
ระบบการทำฟาร์ม	<ul style="list-style-type: none"> ● งานวิจัยและพัฒนาระบบการทำฟาร์ม <ul style="list-style-type: none"> - วิเคราะห์ปัญหาในไร่นาเกษตรกร - ทดสอบระบบพืชร่วมกับเกษตรกร - การวิเคราะห์การตัดสินใจของเกษตรกร - บทบาทหญิงชายในระบบฟาร์ม 	<ul style="list-style-type: none"> ● FSR&D ● Agro-ecosystems Analysis (AA) ● Crop modeling ● Econometric ● Economic models

ยุคสมัย	ประเด็นการวิจัย	เครื่องมือวิจัย
ระบบเกษตร	<ul style="list-style-type: none"> ● การวิเคราะห์ระบบเกษตรที่ลุ่ม ที่ดอน ที่สูง ● การมีส่วนร่วมของเกษตรกร ● ความหลากหลายทางชีวภาพในระบบเกษตร ● การพัฒนาระบบสนับสนุนการตัดสินใจ ● การวางแผนระบบเกษตรในลำดับขั้นต่าง ๆ ● การจัดการทรัพยากรธรรมชาติในเชิงบูรณาการ ● ธุรกิจเกษตร ● การผลิตพืชอาหารปลอดภัย ● การจัดการธาตุอาหารพืช 	<ul style="list-style-type: none"> ● AA ● Social networking ● Collective actions ● Crop modeling ● Companion modeling ● GIS ● Remote sensing ● Econometric ● Economic models ● Formal surveys & Case studies ● Field experiments

อัตลักษณ์ของ ศวพก.

ผลิตผลของ ศวพก.

- **องค์ความรู้** ด้านการผลิต การวางแผนจัดการระบบเกษตรและทรัพยากรในระดับต่าง
- **ข้อมูล และข่าวสาร** ที่เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกร เจ้าหน้าที่ของรัฐ องค์กรเอกชน และผู้วางนโยบาย
- **ซอฟต์แวร์** เพื่อวางแผนจัดการระบบเกษตร ตามความต้องการของผู้ใช้
- **พันธุ์พืช** ที่ปรับปรุงมาอย่างต่อเนื่อง
- **เอกสาร และตำรา** ด้านระบบเกษตร และการจัดการทรัพยากร

แรงขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

ศวกก.

- โครงการวิจัย
ลดลง
- นักวิจัยลดลง

คณะฯ-มช.

- การปรับองค์กร
- การช่วงชิง
ทรัพยากร

ปัจจัยภายนอก

- ประเด็นปัญหา
ใหม่
- ความคาดหวัง
ของผู้ใช้ผลงาน
- การแข่งขันด้าน
วิจัย

การเปลี่ยนแปลงที่พึงประสงค์

- สร้างโครงการวิจัยใหม่มากขึ้น
- แสวงหานักวิจัยใหม่เข้าร่วมงานในศูนย์ฯมากขึ้น
- ร่วมโครงการวิจัยกับองค์กรอื่น
- ร่วมโครงการวิจัยกับหน่วยงานนานาชาติ
- สร้างโครงการในลักษณะที่ปรึกษา (Consultancy)
- สร้างผลงานที่แก้ปัญหาท้องถิ่นและตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติได้

ความสอดคล้องที่ ต้องมีในการสร้าง โครงการวิจัยเชิงระบบ

การจัดทำโครงการวิจัย

เครื่องมือวิจัย

Participatory & Data Collection

- Agro-ecosystems Analysis
- Collective actions
- Action research
- Field survey
- Field experiments

Decision Analysis

- MCDM
- Optimization models
- Biophysical models
- Companion models
- Bayesian Belief Network
- Econometric
- Economic models
- Systems interfaces

Spatial Analysis

- GIS
- Remote sensing
- GPS
- Spatial models
- Integrated tools

ประเด็นวิจัยเชิงระบบในระดับสากล

- Regional-scale agricultural systems design and improvement
- Alternative management systems
- Model application and outcomes
- Software support for agricultural systems design
- Collective actions and poverty reduction

Regional-scale agricultural systems design and improvement

- Principles of operating at the whole-farm scale.
- Trade-offs between economic, environmental and social aspects of farm operation.
- Interactions with policy, community, landscape, and markets.
- Multifunctions of agricultural systems.
- Action research and participatory methods adapting to climate change.
- Crop-livestock integration.